

1449 2. Beh. af Forsl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1877 til 31. Marts 1878. 1450

der næst indrømmede man selvsølgelig ogsaa, at Høiesteretsdommen for den civile Sags Bedkommende var afgjørende, og at der heller ikke kunde være Spørgsmaal om fra denne Side betragtet at tilveiebringe nogen Forandring. Derimod forstod jeg Udvalget saaledes, at man mente, at det burde tages under Overveielse, hvorledes man kunde forebygge, at denne Afgjørelse fik Virkning i Fremtiden, fordi der formentlig paa Værø var Uro og Belymring hos Folk med Hensyn til, hvorledes det vilde gaa i Fremtiden med lignende Sager. Man frygtede for, at der skulde indtræde Afgjørelser, der var i Uoverensstemmelse med, hvad man i Almindelighed antog. Det stillede sig ogsaa for mig saaledes, at det Æneste, der egentlig var at gjøre, var mulig ved en Lov eller andet Sligt, at forhindre saadanne Afgjørelser i Fremtiden, hvilket i Dørigt i og for sig kan være forbundet med stor Vanskelighed; men det var imidlertid det, som forekom mig at være det Æneste, der kunde være Gjenstand for Undersøgelse, at komme efter; om det kunde antages, at saadanne Tilfælde i Fremtiden vilde indtræde, om der var andre Tilfælde, som vare parallelle med dette, saaledes at man kunde tro, at denne Afgjørelse vilde blive bindende for dem. Til at faae oplyst dette har jeg selvsølgelig ikke haadt andre Midler end at tilskrive Retsbetjentene paa de Steder, hvor flersvigst Ret har været gjældende indtil 1867, og anmode dem om efter deres Kjendskab til Skifteprotokollerne der paa Stedet, at meddele mig, om det kunde antages, at der var flere Sager af analog Betskaffenhed, og dertil have de svaret mig Nei, der var ikke saadanne, dette Tilfælde var saa eiendommeligt, at der ikke kunde antages at være flere lignende. Dette er blevet mig svaret baade fra Værø og Kolding Herred, som er det andet Sted i Landet, hvor flersvigst Ret har været gjældende før. — Nu siger vel den ærede Forslagsstiller, at dette ikke er rigtigt, men at der findes andre saadanne Tilfælde. Dette kan jeg naturligvis hærken benægte eller bekræfte; men jeg kan i den Henseende kun bellige, at den ærede Forslagsstiller ikke har indgivet til Ministeriet en — naturligvis skriftlig — Udvikling og Angivelse af, hvilke disse Tilfælde ere, thi saa vilde jeg have kunnet forelægge Retsbetjentene dette og afsøket dem deres Erklæring derom. Noget Saadant har imidlertid slet ikke foreligget, og jeg er derfor aldeles ude af Stand til at benægte eller bekræfte det, naar den ærede Forslagsstiller paastaar, at der alligevel er andre Tilfælde af denne Natur, som ville kunne forekomme i Fremtiden. Det er

dette, jeg har søgt at staffe Oplysning tilstede om, og jeg har i den Henseende troet at være i Overensstemmelse med Udvalget, idet jeg nemlig har søgt at tilveiebringe et Grundlag for Overveielse med Hensyn til det, som var det Æneste, der kunde være Tale om at gjøre mere i denne Sag. — Det forekommer mig imidlertid, at det, jeg hidtil har udsælet ved, egentlig ikke umiddelbart vedkommer det foreliggende Ændringsforslag, thi, saavidt jeg forstod den ærede Forslagsstiller, er det jo hans Mening, at den Erstatning, som her foreslaas udredet, skal udredes paa et ganske andet Fundament. Den ærede Forslagsstiller lader Høiesteretsdommen staa ved sit Værd, han siger, den respekterer jeg, den maa vi høre os for, den har endelig fastsat dette Spørgsmaal; men Ændringsforslaget skulde derimod være støttet paa, at hvis Høiesteretsdommen er rigtig, skulde det ved den være fastslaaet, at der var begaaet en Feil af den Skifteforvalter, som i 1825 behandlede det her omtalte Bo, ved hvilken Feil han er bleven Arvlag til, at Sagen nu er blevet tabt, og at der saaledes formentlig er paabyrdet Ole Madsen Sønens Arvinger et Tab. Det er altsaa dette nye Fundament, som dette Krav skulde være bygget paa, at der i 1825 blev begaaet en Feil af en Skifteforvalter, som denne kunde have erstatet, men som nu Staten skal erstatte i hans Sted, da Erstatning ikke kan faas hos ham, eftersom han er død for mange Aar siden, hans Bo er sluttet og opgjort osv. Den ærede Forslagsstiller paaberører sig herfor § 92 i Skifteloven, ved hvilken det blev bestemt, at naar nogen Embedsmænd, hvem nogen Del af Skifteforvaltningen er betroet, i Anledning af hans Embedsforørelse maatte findes pligtig til at udrede Erstatning til Private, saa skal denne Erstatning tilsvares af Staten, naar den ikke kan faas hos ham selv. Dette er, saavidt jeg forstaar, alt det, der egentlig angaar Ændringsforslaget. Med Hensyn dertil vil jeg bemærke, at jeg i den Henseende ganske staaar paa samme Standpunkt som Udvalget, idet jeg mener, at det er umuligt at tage nogen Bestemmelse om dette Spørgsmaal paa de Oplysninger, der nu foreligger. Der behøves for Thinget, hvis det ikke vil handle i Blinde, baade flere Oplysninger og lange Overveielser for at kunne afgjøre, hvorledes man skal handle i disse Tilfælde. Der er flere forskjellige Betænkkeligheder ved denne Sag, som nødvendigvis maa kræve en moden Overveielse. For det Første er der det Spørgsmaal, om det ovet hore det kan siges, at der er begaaet en saadan Feil af Skifteforvalteren og en Feil, som vilde have